

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Гончарук Я.А.
Марушко Н.С.
Лозовицький Д.С.
Воляник Г.М.**

Інформаційні системи і технології в обліку

Навчальний посібник

**Видавництво «Магнолія 2006»
Львів – 2025**

УДК 657.(075)
І – 74

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав переслідуватимуться у судовому порядку.

Гриф надано Міністерством освіти і науки України

Рецензенти:

Мізюк Б.М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри інформаційних систем у менеджменті Львівської комерційної академії;

Аніловська Г. Я. – д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів Львівського державного університету внутрішніх справ;

Штангрет А.М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту у ВПК Української академії друкарства.

ISBN 978-617-574-106-1

«Магнолія 2006»

Автори:

Гончарук Я.А., Марушко Н.С., Лозовицький Д.С., Воляник Г.М.

Інформаційні системи і технології в обліку: навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2025. – 400 с.

Розкриваються організаційно-методичні основи побудови і функціонування інформаційних систем в економіці. Розглядаються основні елементи побудови інформаційних систем бухгалтерського обліку та способи їх реалізації. Подано стандарти побудови інформаційних систем та їх безпека.

Для студентів, які навчаються за спеціальністю «Облік і аудит», а також для студентів, аспірантів, викладачів економічних спеціальностей.

УДК 657.(075)

ISBN 978-617-574-106-1

© Гончарук Я.А., Марушко Н.С.,
Лозовицький Д.С., Воляник Г.М., 2019
© «Магнолія 2006», 2019

ЗМІСТ

Передмова	5
Зміст дисципліни	6

ЧАСТИНА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Тема 1. Економічна інформація та засоби її формалізованого опису.....	9
1. Поняття економічної інформації, її види та властивості.....	9
2. Структурні компоненти економічної інформації	13
3. Засоби формалізованого опису економічної інформації	14
<i>Контрольні питання</i>	18
Тема 2. Інформаційні системи та технології, їх роль в управлінні економікою.....	19
1. Система управління економічним об'єктом	19
2. Поняття інформаційних систем та основні етапи їх створення	21
3. Класифікація інформаційних систем	26
4. Структура комп'ютерних інформаційних систем	26
5. Поняття та класифікація інформаційних технологій.....	30
6. Поняття та класифікація технологічних операцій обробки даних. Особливості реалізації ТООД.....	34
<i>Контрольні питання</i>	36
Тема 3. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації ...	37
1. Інформаційне забезпечення – поняття і структура. Інформаційна база	37
2. Поняття банку даних, його структура та класифікація	40
3. Моделі баз даних	41
4. Загальна характеристика етапів проектування баз даних	44
<i>Контрольні питання</i>	48
Тема 4. Стандарти побудови інформаційних систем	49
1. Поняття відкритих систем.....	50
2. Методологічна основа відкритих систем.....	52
3. Архітектурні специфікації (еталонні моделі).....	54
4. Еталонна модель функціонального середовища відкритих систем	54
5. Базова еталонна модель взаємодії відкритих систем та рівневі протоколи	58
6. Базові специфікації	62
7. Аналізатори протоколів	64
<i>Контрольні питання</i>	66
Тема 5. Безпека інформаційних систем.....	67
1. Поняття захищеної інформаційної системи	67
2. Вимоги до архітектури інформаційних систем для забезпечення її безпеки.....	69
3. Етапи побудови системи безпеки інформаційних систем.....	72
4. Стандартизація підходів до забезпечення інформаційної безпеки	75
5. Забезпечення інтегральної безпеки інформаційних систем	77
<i>Контрольні питання</i>	82

ЧАСТИНА 2. ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 6. Основи побудови інформаційних системи бухгалтерського обліку.....	83
1. Історія розвитку автоматизованих бухгалтерських систем.....	84
2. Основні елементи побудови інформаційних систем і технологій бухгалтерського обліку.....	85
3. Основні класи автоматизованих бухгалтерських систем.....	88
<i>Контрольні питання</i>	97
Тема 7. Основні елементи інформаційних системи бухгалтерського обліку та способи їх реалізації.....	98
1. Підготовка і введення в експлуатацію ІСБО.....	98
2. Формування інформаційної бази облікових даних.....	121
3. Узагальнення облікових даних та завершення звітного періоду.....	134
<i>Контрольні питання</i>	156
Тема 8. Економічна ефективність інформаційних систем.....	158
1. Поняття економічної ефективності інформаційних систем.....	158
2. Моделі, що використовуються при визначенні ефективності ІС.....	160
3. Методика оцінки і вибору інформаційної системи.....	166
<i>Контрольні питання</i>	168
Практикум.....	169
Комплексна задача з курсу інформаційні системи і технології в обліку.....	169
Тестові завдання до частини 1.....	366
Тестові завдання до частини 2.....	380
Список рекомендованої літератури.....	395
<i>Додаток А</i>	397
<i>Додаток Б</i>	398

**Гончарук Я.А.
Марушко Н.С.
Лозовицький Д.С.
Воляник Г.М.**

Інформаційні системи і технології в обліку

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Формат 70x100/16. Папір друк. №2. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 25.

ПП «Магнолія 2006»
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.+38050370-19-57
e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року, видане
Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та
радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавництва «Магнолія 2006»